

6. Isaac și familia sa

(Geneza 24-28)

În Geneza 24 citim mai întâi despre Avraam, că era bătrân, înaintat în zile. El era întristat că fiul său nu avea o soție. În acel timp, părinții își asumau mai mult responsabilitatea pentru copiii lor decât astăzi, cel puțin în acele țări. Din obiceiurile descrise în Biblie nu putem deduce însă reguli.

Influența părinților a fost și este încă de-a lungul anilor foarte diferită. În India am fost martor ocular când un tată l-a rugat pe un prieten să caute o soție potrivită pentru fiul său. Când acesta a considerat că a găsit-o pe cea potrivită, părinții celor doi au negociat unii cu alții. După ce s-au înțeles, copiii au primit dreptul de a spune ceva și s-a stabilit căsătoria. O încheiere ideală de căsătorie? Cred că nu!

Un tânăr din America a părăsit casa părintească pentru a ocupa departe de casă un loc de muncă. Acolo a cunoscut o tânără. Au decis să se căsătorească. Părinții au fost înștiințați foarte târziu despre acest lucru. A fost ideal? Cred că nu!

Cred că tinerii consideră al doilea caz mult mai ideal decât primul; totuși, în America există mai multe căsnicii eșuate decât în India.

Samson a pășit pe o cale de mijloc. El a găsit o fată și i-a rugat pe părinți să reglementeze problema conform obiceiurilor locale. Dar sfatul lor bazat pe Cuvântul lui Dumnezeu nu a fost luat în seamă de Samson. De ar fi ascultat!

Consider că este corect dacă un tânăr credincios vorbește și chibzuiește împreună cu părinții săi, când consideră că a găsit fata potrivită pentru el. Și fata trebuie să le ceară părinților ei sfatul, înainte să se decidă.

Ce gândire ar trebui să fie decisivă? Ce păcat că și în cercurile creștine sunt atât de mult prețuite valorile materiale! Apar întrebări: Ce aduce tânăra din punct de vedere material (bani) în căsnicie? Care este poziția și cât de mare este salariul tânărului?

Avraam nu a cunoscut astfel de gânduri. Pentru el, decisiv era ca fiul său să nu se căsătorească cu o femeie din Canaan. Eliezer nu trebuia să permită așa ceva; Avraam l-a pus să jure în acest sens.

În 2 Corinteni 6.14 li se spune credincioșilor: „Nu vă înjugați nepotrivit cu cei necredincioși.“ Aici nu este vorba direct despre căsătorie. Avertizarea are valabilitate pentru un domeniu mult mai larg. Expresiile care urmează: „legătură“, „comuniune“, „înțelegere“ parafrazează însemnătatea. Dar pentru fiecare este foarte clar că aceste cuvinte sunt aplicabile și la legătura din căsnicie.

Avraam și Eliezer nu au fost călăuziți numai de gânduri *negative*. Acest lucru reiese clar din rugăciunea din Geneza 24.12-14. Ce calități *pozitive* spera el să întâlnească la fată! Acestea trebuiau să o facă potrivită pentru a deveni mireasa fiului stăpânului său. Ascultarea acestei rugăciuni este descrisă în următoarele versete.

Este surprinzător că în versetul 16 scrie: „Și fata era frumoasă la față, fecioară, și niciun bărbat n-o cunoscuse.“ Și acest verset indică spre faptul că relația sexuală are voie să aibă loc numai în căsnicie. Biblia subliniază aceasta atât în Vechiul Testament, cât și în Noul Testament. Dacă un tânăr credincios așteaptă de la viitoarea lui mireasă să se păstreze curată, trebuie să fie pentru el de la sine înțeles, că și el trebuie să trăiască așa. A se vedea în acest sens relatarea despre Iosif și Maria din Matei 1.18-25.

În Geneza 24.26 citim cum Eliezer i-a mulțumit lui Dumnezeu pentru călăuzirea atât de clară de care a avut parte. Mai târziu, când a povestit totul încă o dată în casă în detaliu, toți au fost de aceeași părere: aceasta a fost călăuzirea Domnului.

Astăzi, de obicei, un tânăr nu intercalează o persoană intermediară. El însuși este activ. Dar este bine dacă acționează în duhul lui Eliezer. Nu vreau să spun că trebuie să ceară un semn. Acest lucru poate să fie periculos. Desigur, pentru început este necesar ca tânărul să fie sigur de sentimentele sale de dragoste. Călăuzirea Domnului o poate descoperi numai în rugăciune dependentă de Dumnezeu. Și fata trebuie să aibă această convingere, înainte de a spune da. Cât de minunat este când toți participanții sunt convinși că Domnul a călăuzit totul așa!

Ne surprinde că Isaac a rămas pasiv. Dar el a fost activ din alt punct de vedere. În versetul 63 citim: „Și Isaac ieșise la câmp spre seară ca să mediteze.“ A medita înseamnă aici: a gândi la ceva în rugăciune, a avea un timp de liniște. Nu știi dacă această meditare spre seară era un obicei la Isaac sau împrejurările deosebite l-au condus la aceasta. Dar de aici putem învăța o lecție importantă: dacă suntem obligați să așteptăm pasivi cu privire la ceea ce se va hotărî pentru noi, calea corectă rămâne dependența activă în rugăciune pentru călăuzirea Domnului.

Este îngrozitor când vedem în ce mod superficial intră chiar și tineri credincioși într-o relație și încheie o căsătorie, fără să caute călăuzirea lui Dumnezeu în această problemă. Ne mai mirăm atunci că tot mai multe căsnicii se destramă?

Pentru călăuzirea Domnului cerută în rugăciune, toți cei implicați au putut să-I mulțumească. Astfel, Isaac și Rebeca au devenit o pereche. Aici nu avem o perioadă a logodnei și a anunțării căsătoriei. Totuși, în mod normal, aceasta ar trebui să existe. Înainte de logodnă, cei doi trebuie să fie siguri de sentimentele lor reciproce de dragoste și de călăuzirea Domnului! Dar dacă în timpul logodnei se arată tocmai contrariul? Trebuie totuși să se decidă să se căsătorească, pentru că și-au dat unul altuia „da-ul“ și consideră că această promisiune nu poate fi ruptă? Trebuie să facem deosebirea clară între o logodnă și o căsătorie. Desfacerea unei logodne este retragerea unei promisiuni. Să nu considerăm acest lucru un fleac! De aceea după formarea unei relații, cei doi nu trebuie să se logodească în grabă.

Ruperea unei căsătorii este însă mai mult decât retragerea unei promisiuni. Este ruperea unei legături făcute în fața lui Dumnezeu și a oamenilor, care trebuie să fie valabilă, conform Scripturii, o viață întreagă. Numai moartea poate face această despărțire și termina această legătură.

Din punctul meu de vedere nu sfătuiesc să se mențină o logodnă, dacă există siguranța că lipsesc normele conform Scripturii pentru o viață de căsnicie sănătoasă. Dacă această „eroare“ se observă abia în timpul căsniciei, aceasta nu este niciodată, conform Scripturii, un motiv să se dizolve căsnicia. Dumnezeu interzice acest lucru foarte clar în Cuvântul Său.

Tot mai mulți tineri nu mai văd caracterul oficial al unei căsnicii. Dacă și-au dat unul altuia „da-ul“, consideră că se pot considera căsătoriți în fața lui Dumnezeu și pot ca atare să se comporte unul cu altul corespunzător. Înregistrarea la oficiul de stare civilă și certificatul de căsătorie eliberat

de acesta sunt considerate a fi de prisos. Astfel de oameni sunt de părere că asemenea prescripții nu apar în Biblie. Ceremonialul de căsătorie a fost și este desigur foarte diferit de la o perioadă la altă perioadă și de la țară la țară, dar totuși întotdeauna și peste tot încheierea căsătoriei este o problemă publică, ce devine cunoscută tuturor și este recunoscută cu toate consecințele ei. Cine respinge acest lucru, se coboară la nivelul de animal.

Cine citește în Matei 1 discuția dintre înger și Maria, iar mai târziu discuția dintre înger și Iosif și apoi versetele 18-25 va înțelege ce mare diferență era pentru acești tineri temători de Dumnezeu între căsătorie și logodnă.

La întrebarea cât de mult trebuie să dureze perioada de logodnă nu poate fi dat un răspuns general valabil. Doresc doar să spun: suficient de lungă, pentru ca cei doi să se cunoască bine, să se pregătească pentru căsnicie și să-și facă planuri. Pe de altă parte, nu prea lungă, pentru a nu se expune unei tensiuni prea mari cu pericolul de a ajunge la practici păcătoase.

Isaac și Rebeca nu au avut o asemenea perioadă de pregătire. Rebeca a auzit multe despre Isaac și l-a cunoscut într-o oarecare măsură din aceste relatări. La întrebarea dacă vrea să meargă la el, ea a răspuns cu un „da“ hotărât. Conform obiceiurilor locale, ea s-a căsătorit cu Isaac acoperită cu văl. Din partea lui nu a fost deci cu siguranță căsătorie din dragoste. Dar în ultimul verset din acest capitol citim: „Ea i-a fost soție și el a iubit-o.“ Ce bucurie a fost pentru el să descopere frumusețea ei exterioară și interioară! A fost o repetare a surprizei plăcute a lui Adam când a primit-o pe soția lui, Eva, din mâna lui Dumnezeu. Mulți se gândesc cu plăcere, după o viață lungă de căsnicie, la începutul ei. După încheierea căsătoriei au fost ridicate toate restricțiile și s-au putut dăruii unul altuia pe deplin.

Viața de căsnicie a lui Isaac și a Rebecăi a început cu această „lună de miere“, despre care deseori se vorbește batjocoritor. Cum au decurs în continuare lucrurile? În Geneza 26.8 citim: „Și așa a fost: după ce a stat acolo mai multe zile, Abimelec, împăratul filistenilor, s-a uitat pe fereastră și, iată, l-a văzut pe Isaac jucându-se cu Rebeca, soția sa.“ La ei deci, luna de miere a durat un timp lung („mulți ani“). Relația sexuală, ca expresie a dragostei conjugale, nu este un lucru de care credincioșii trebuie să se rușineze sau pentru care trebuie să aibă o conștiință rea. Nu, Creatorul a dăruit creaturilor sale în aceasta un mare dar. Dar orice dar este dat pentru a fi folosit și nu de a se abuza de el. Relația sexuală poate întări legătura dragostei, în schimb abuzarea de ea acționează distrugător.

Dacă prezentăm pe Isaac și Rebeca aici ca exemplu, nu vrem să încuviințăm faptul că i-au dat lui Abimelec posibilitatea să-i observe. Etalarea în public a sexului ia proporții astăzi într-un mod rușinos în ștranduri și alte locuri. Tinerii ar face bine să stea departe de astfel de locuri. Trezirea dorințelor, care nu pot fi satisfăcute, este dăunătoare.

În multe căsnicii, luna de miere nu durează, din nefericire, „mulți ani“. Deseori, iubirea se răcește după câțva timp. Atunci cei doi nu se mai pot satisface unul pe celălalt și nu mai există interes unul pentru altul. Căsnicia devine atunci o coexistență relaxată cu toate pericolele legate de o astfel de stare. Pentru a preveni această stare sunt necesare veghere și purtare de grijă plină de dragoste unul față de altul. Pe „altarul casei“ trebuie menținut mereu arzând focul dragostei.

Un început bun nu garantează o continuare sau o încheiere bună. Acest lucru îl vedem și aici. Întreaga imagine pe care ne-o prezintă Scriptura despre această familie, nu este cea a unei familii ideale. Au apărut probleme, care nu au fost soluționate într-un mod corect. În orice familie apar probleme. Acestea pot și trebuie să fie soluționate împreună și cu rugăciune, privind spre Domnul.

Căsnicia lui Isaac și a Rebecăi a rămas mult timp fără copii. Și Avraam și Sara au avut parte de această dezamăgire grea. Dar apoi citim despre soluția propusă de Sara pentru această problemă. Aceasta nu a fost însă soluția dorită de Dumnezeu, iar această propunere a Sarei le-a adus mult necaz.

Isaac a făcut din această problemă a lipsei copiilor un subiect de rugăciune: „Și Isaac s-a rugat stăruitor Domnului pentru soția sa“ (Geneza 25.21). Dar din nefericire s-a rugat probabil singur. Probabil, putem vedea deja aici începutul unei înstrăinări între cei doi soți, care începuseră atât de bine. Este bine când soțul și soția discută unul cu altul problemele și caută împreună o soluție. Este bine când aduc împreună în rugăciune înaintea Domnului problemele lor, chiar dacă soțul, ca și cap, exprimă prin cuvânt rugăciunea. Dar trebuie să fie o rugăciune în comun. Aceasta este expresia unității și întărește legătura mai mult decât dacă fiecare s-ar ruga separat, deși și această rugăciune trebuie să existe în viața de familie.

Se pare că Isaac și Rebeca nu au cunoscut această rugăciune comună. Aici citim doar că Isaac s-a rugat. În Geneza 25.22 citim că Rebeca s-a rugat singură. Oare n-au discutat unul cu altul despre aceste probleme și nu s-au rugat deloc împreună pentru ele? Se pare că nu! Ce bine ar fi fost dacă Isaac însuși ar fi auzit direct cuvântul Domnului despre viitorul gemenilor!

Copiii sunt un element de legătură în căsnicie și împiedică în multe cazuri despărțirea părinților. Adesea este așa; dar și inversul îl putem constata; așa au stat lucrurile și în această familie. Esau a fost „preferat“ de tatăl, Iacov de mama. Aceste simpatii diferite i-au despărțit unul de altul și au adus înstrăinare între cei doi băieți. Pentru toți părinții există în acest exemplu o avertizare. Motivele lui Isaac erau foarte superficiale, cum rezultă din versetul 28. El s-a lăsat călăuzit de dorințele sale senzoriale. Nu putem accepta că i-ar fi fost necunoscute cuvintele lui Dumnezeu din versetul 23. Cum le-a putut da deoparte? Ce o atrăgea pe Rebeca la Iacov? Felul său liniștit, casnic? Sau cunoașterea promisiunii lui Dumnezeu, care se odihnea peste el? Nu știm. Putem constata cum diferitele sentimente au adus înstrăinare între părinți. Aceasta a condus la însingurare în viața celor doi și a fost spre paguba copiilor lor. Să tragem învățăminte de aici! Copiii nu au nevoie de un tată sau de o mamă, ci de ambii părinți. Cei doi trebuie să-i iubească la fel pe toți copiii.

Prăpastia dintre cei doi frați a devenit tot mai adâncă, iar părinții s-au distanțat tot mai mult unul față de altul. Dacă acești băieți ar trăi astăzi, l-am fi preferat probabil pe Esau cel sincer în fața lui Iacov cel viclean și prevăzător. Dar în Evrei 12, Esau este numit un „lumes“, pentru că și-a vândut dreptul de întâi născut pentru o mâncare. Expresia din Maleahi, că Dumnezeu l-a iubit pe Iacov și l-a urât pe Esau, nu trebuie să permită să se ridice niciodată în părinți gândul că Dumnezeu ar fi stabilit de la început ca un copil să meargă în pierzare, iar un altul să fie mântuit. Înainte de nașterea lor, Dumnezeu a spus doar că cel mai mare va sluji celui mai mic. Cealaltă expresie a fost rostită mult după moartea lor. Părinții trebuie să se roage cu încredere deplină pentru toți copiii lor. Atât Iacov, care aparent pare supus, cât și Esau cel nesupus, au nevoie de dragostea și mijlocirea noastră.

Esau a disprețuit dreptul de întâi născut, în timp ce Iacov și-a îndreptat întreaga dorință spre acesta. Astfel au trecut anii. Din punct de vedere material le mergea foarte bine, dar din punct de vedere spiritual, lucrurile nu s-au îmbunătățit. Și acest lucru apare deseori astăzi. La ce folosește toată bunăstarea, dacă relația cu Dumnezeu și unii cu alții nu mai are valabilitate? În viața lor a intervenit un alt necaz prin căsătoria poligamă, independentă, încăpățânată a lui Esau. Aceasta a fost o suferință sufletească pentru Isaac și Rebeca.

Isaac a orbit. Se simțea bătrân și singur. Își aștepta probabil sfârșitul său apropiat și dorea să-i dea lui Esau marea binecuvântare. De aceea l-a chemat la sine și i-a cerut să-i aducă un vânat. Rebeca a tras cu urechea când Isaac a vorbit cu fiul său. Aceasta ne arată pe ce nivel inferior a căzut relația lor. Nu mai era un schimb de păreri și nu mai exista încredere unul în altul.

Rebeca a arătat că nu are încredere nici în Dumnezeu. Ea a acționat încăpățânat și l-a mințit pe soțul și pe fiul ei. Așa și-a atins scopul. Iacov a primit marea binecuvântare. Dar cât de mult au suferit acești oameni ca urmare a acțiunii lor încăpățânată! Isaac a crezut că va muri curând și a luat măsurile necesare. Dar a mai trăit încă cincizeci de ani: ani singuratici, pe care i-ar fi putut petrece altfel. Rebeca a crezut că a salvat situația prin sfatul ei viclean. A sperat să-l revadă pe fiul ei Iacov, după ce se va liniști mânia lui Esau. Dar nu a fost așa; ea nu l-a mai revăzut.

Ce ani grei au urmat pentru Iacov, când el, înșelătorul, a fost înșelat de unchiul său Laban! Esau a crezut că se va putea răzbuna curând pe fratele său, deoarece se aștepta ca tatăl său să moară. Toate calculele nu s-au împlinit. Vedem aici adevăratul principiu: ce seamănă omul, aceea va secera. Acest lucru are valabilitate și pentru credincioși.

Nu știm cât a mai trăit Rebeca. Din Geneza 49.31 știm doar că a fost îngropată în peștera Macpela. În Geneza 33 citim despre împăcarea lui Iacov cu Esau. Dar și atunci s-a văzut că nu putea fi vorba de încredere deplină. Ei au locuit departe unul de altul. La sfârșitul capitolului 35 citim că Isaac a murit la vârsta de o sută optzeci de ani. Apoi, la fel ca la Avraam, citim că cei doi fii, Esau și Iacov, l-au îngropat pe tatăl lor.

Deseori apare înstrăinare în familie și cei doi sau membrii familiei se dezbină. Trăiesc unul lângă altul și nu mai au nicio părtășie. Până la urmă se întâlnesc numai la înmormântări.

Acesta este sfârșitul vieții de familie a lui Isaac și Rebeca, ce a început atât de frumos. Viața lor de căsnicie a deraiat și nu a mai fost pusă pe calea dreaptă. Poate, unii cititori vor recunoaște aici ceva din experiențele lor. În ziua de astăzi se petrec tot mai multe astfel de deraieri. Atunci doresc să spun: Nu lăsați trenul să meargă rău alături de șine! Căsnicia și viața de familie sunt daruri prea mari oferite de Dumnezeu, binecuvântări prea mari, ca să le stricăm. Important este faptul că Dumnezeu este nespus de mare în harul Său. El poate și dorește să reabiliteze ceea ce considerăm noi a fi imposibil. El o face acolo unde există căință sinceră și recunoaștere reciprocă.

Doresc să indic spre cuvintele Domnului Isus din Matei 5.21-26, 18.15-17 și Luca 12.13. În aceste texte, Domnul vorbește despre o neînțelegere între doi frați. În ambele cazuri este dată o indicație clară, referitoare la modul în care poate să aibă loc o împăcare.

Astfel de cazuri sunt foarte diferite. În primul caz, Domnul vorbește către cineva care a cauzat acest raport rău. El trebuie să-și lase darul la altar și să meargă mai întâi să se împace cu fratele său. Cel vinovat trebuie să se împace. El trebuie să-și recunoască vina: „Recunoașteți-vă unii altora greșelile.“ Pentru celălalt are valabilitate cuvântul: Iertați-vă unii pe alții cum v-a iertat și pe voi Domnul. După ce cearta este înlăturată, primul poate să-și aducă cu libertate deplină jertfa sa.

În al doilea caz vedem contrariul. Acolo nu eu sunt cel care a păcătuit, ci fratele meu. Chiar dacă cineva nu are nicio vină într-o relație greșită, trebuie să facă tot posibilul ca să se ajungă din nou la o relație bună. Nu trebuie să aștepte până ce va veni celălalt cu căință la el. El însuși trebuie să ia inițiativa și să încerce să vorbească despre problemă și să-l câștige pe fratele său.

Dacă nu reușește, atunci să ia cu sine o persoană sau două. Dacă există o gândire bună, se vor lua acele persoane de la care se speră că fratele va primi un sfat. Dacă nu ajută nici acest lucru, se

apelează la Adunare. Atunci este făcut tot ce este posibil și nu-i mai rămâne nimic de făcut decât să aștepte. Celălalt este privit apoi ca un păgân și ca un vameș.

În Luca 12.13 vedem pe cineva care Îi cere Domnului ajutor într-o problemă de moștenire. Omul se simțea înșelat pe drept sau pe nedrept de fratele său. Domnul refuză să rostească o sentință, dar îi atrage atenția cu privire la rădăcina stării sale nefericite: lăcomia.

Câteodată se spune că banul este cauza tuturor relelor. Dar nu este așa! Desigur, cu banul se poate face multă nedreptate, dar cu banul se poate face și mult bine. Din nefericire, și astăzi, problemele de moștenire au devenit chiar și între „frați“ o cauză de înstrăinare, ba chiar de ură și ceartă. Se poate ajunge atât de departe, încât se apelează la un judecător lumesc, în loc de a merge pe drumul arătat în Matei 18. Despre acest lucru vorbește și Pavel în 1 Corinteni 6.1-9. El le spune corintenilor că este o greșeală să aibă judecăți între ei și apoi să-și caute dreptul la un judecător necredincios. „De ce nu suferiți mai bine nedreptatea? De ce nu, mai degrabă, să fiți păgubiți?“ Acesta este un principiu care trebuie aplicat și astăzi între credincioși, atât în Adunare, cât și în relațiile generale ca membrii ai unei familii. Într-o familie creștină, membrii ei trebuie să trăiască unii cu alții într-o armonie divină.